

Ковальська Н. А.
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна
e-mail: talachka2015@gmail.com

РОЛЬ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Глобалізація та інтернаціоналізація суспільства на сучасному етапі розвитку спричиняє кардинальні зміни в системі вищої освіти та професійній підготовці компетентних фахівців. Такі зміни пов'язані, у першу чергу, з гуманізацією, національною спрямованістю освіти, відкритістю її системи, індустріалізацією та безперервністю навчання, а також зосередженням уваги на навчально-пізнавальній діяльності та творчій спрямованості.

Реформування професійної освіти, що позначається у структурних змінах модернізації змісту освіти, технологій та засобів навчання, а також у створенні нових зв'язків між закладами професійної освіти та ринком праці, передбачає виконання одного із завдань Болонського процесу – формування уніфікованої системи професійної освіти, побудови єдиного освітнього простору. Наразі головну роль в інтернаціоналізації професійної освіти в умовах міжнародної освітньої інтеграції виконує академічна мобільність.

Поняття «академічна мобільність» не має однозначного тлумачення. Науковці визначають її як: 1) форму освітньої інтернаціоналізації, що співвідноситься із дослідженням міжнародних студентських обмінів (за А. Слепухіним); 2) здатність людини до свідомої трудової і соціальної діяльності, що спрямована на зміну себе й навколишнього на основі отриманих знань (за С. У. Гончаренком); 3) рівність в усьому: у праві надавати та отримувати освітні послуги, у підтримці розвитку знань, в оцінюванні й визнанні послуг, навичок і здібностей, а також у рівноцінності умов праці й зайнятості; 4) вільне пересування учасників освітнього процесу у

міжнародному освітньому просторі та вільний доступ до освітньої й професійної діяльності в інших країнах тощо [2, с. 643-645].

Одним із головних завдань академічної мобільності є доступ до освітніх здобутків провідних країн світу. Це, у свою чергу, сприяє формуванню інтекультурних, професійних і особистісних компетенцій майбутніх спеціалістів та їх професійній самореалізації у майбутньому.

На сучасному етапі академічна мобільність відіграє вагомую роль у підвищенні якості вищої освіти, надаючи можливість: «продовжити освіту в іншому навчальному закладі України чи за кордоном; отримати науковий досвід в Україні чи за кордоном шляхом участі в короткострокових освітніх або науково-дослідницьких програмах; професійного розвитку шляхом організації підвищення кваліфікації, додаткового навчання, навчання на робочому місці, ротації, наставництва, самоосвіти, введення механізму обміну спеціалістами та заохочення участі працівників у програмах індивідуальних грантів» [1, с. 84].

У професійній підготовці майбутніх фахівців серед вимог, що сприяють розвитку академічної мобільності, визначають: маневреність професійних освітніх програм; безперервність і узагальненість знань; оперативність і гнучкість майбутніх фахівців. Тобто сучасний спеціаліст повинен сформувати навички безперервної самоосвіти, самовдосконалення; вміння поєднувати різноманітні предметні знання в єдиний функціонуючий комплекс та застосовувати їх у різних життєвих та професійних ситуаціях тощо [2, с. 646-647]. Отже, академічна мобільність є важливим елементом процесу реформування та інтернаціоналізації сучасної вищої освіти, інтеграції індивіда й навчальних закладів у міжнародний академічний простір та, найголовніше, удосконалення професійної підготовки компетентних фахівців.

Список використаних джерел:

1. Слезанська Г. Особливості академічної мобільності у вищих навчальних закладах / Г. Слезанська // *Social Work and Education*, Vol.2. – 2015. – № 1. – С. 82-88.
2. Циганаш А.В. Роль академічної мобільності у професійному розвитку майбутніх фахівців / А. В. Циганаш // *Проблеми сучасної психології: Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України*. – 2013. – Вип. 22. – С. 641-654.